

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ЩОДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ
“ЕКОНОМІЧНА ДІАГНОСТИКА”
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
7.050107 – "ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА"

КРЕМЕНЧУК 2008

Методичні вказівки щодо самостійної роботи з вивчення навчальної дисципліни “Економічна діагностика” для студентів денної та заочної форм навчання зі спеціальності 7.050107 – “Економіка підприємства”

Укладач асист. Д.Б. Лозовик

Рецензент к.е.н., доц. О.І. Маслак

Кафедра економіки

Затверджено методичною радою КДПУ імені Михайла Остроградського

Протокол № ____ від “__” _____ 2008 р.

Заступник голови методичної ради

доц. С.А. Сергієнко

ЗМІСТ

Вступ	4
1 Теми та погодинний розклад лекцій і самостійної роботи з навчальної дисципліни	5
2 Перелік тем і питань для самостійного опрацювання.....	6
Тема 1 Сутність та задачі економічної діагностики підприємства.....	6
Тема 2 Діагностика конкурентного середовища підприємства	6
Тема 3 Оцінювання стратегічного протистояння підприємств-конкурентів	6
Тема 4 Діагностика конкурентоспроможності підприємства та його продукції	7
Тема 5 Діагностика майна і ринкова ціна підприємства.....	7
Тема 6 Управлінська діагностика.....	8
Тема 7 Діагностика виробничого потенціалу підприємства	8
Тема 8 Фінансова діагностика підприємства	8
Тема 9 Діагностика економічної безпеки підприємства.....	9
3 Перелік питань для поточного та модульного контролю	10
Список літератури.....	12

ВСТУП

В умовах ринкових відносин економічна діагностика підприємства припускає всебічне вивчення технічного рівня виробництва, якості та конкурентоспроможності продукції, що випускається, забезпеченості виробництва матеріальними, трудовими та фінансовими ресурсами, а також ефективності їх використання.

Саме тому головною метою навчальної дисципліни "Економічна діагностика" є вивчення теоретичних основ і практичних аспектів діагностики підприємства. Мета вивчення курсу – навчити студентів самостійно використовувати методичний матеріал та інструментарій економічної діагностики для визначення стану підприємства.

Загальна задача курсу "Економічна діагностика" – надання студентам теоретичних та практичних знань у галузі економіки, навичок застосування економічної діагностики для забезпечення ефективного управління підприємством.

У методичних вказівках розкриваються мета та завдання навчальної дисципліни, наведений перелік тем і питань для самостійного опрацювання, питання для самоперевірки, поточного та модульного контролю. Наведено список літератури, якою треба користуватися при самостійному вивченні курсу.

**1 ТЕМИ ТА ПОГОДИННИЙ РОЗКЛАД ЛЕКЦІЙ І САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

№ пор.	Тема	Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
		К-сть год (лекц.)	К-сть год СРС	К-сть год (лекц)	К-сть год СРС
1	2	3	4	5	6
1	Сутність та задачі економічної діагностики підприємства	1	4	1	3
2	Діагностика конкурентного середовища підприємства	1	3	-	4
3	Оцінювання стратегічного протистояння підприємств-конкурентів	1	3	-	4
4	Діагностика конкурентоспроможності підприємства та його продукції	2	6	-	4
5	Діагностика майна і ринкова ціна підприємства	2	3	1	3
6	Управлінська діагностика	2	5	-	5
7	Діагностика виробничого потенціалу підприємства	2	6	2	6
8	Фінансова діагностика підприємства	2	6	2	6
9	Діагностика економічної безпеки підприємства	2	5	-	6
10	Діагностика економічної культури підприємства	1	5	-	6
	<i>Усього:</i>	<i>14</i>	<i>46</i>	<i>6</i>	<i>47</i>

2 ПЕРЕЛІК ТЕМ І ПИТАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Тема 1 Сутність та задачі економічної діагностики підприємства

1. Сутність та значення економічної діагностики.
2. Методика діагностики підприємства.
3. Основні показники, що використовуються при діагностиці діяльності підприємства.

Питання для самоперевірки

1. Які основні напрями економічної діагностики?
2. Які методи використовують при діагностиці підприємства?
3. Назвіть групи показників, що застосовуються при діагностиці.

Література: [1, с. 9; 4, с. 8; 6, с. 13]

Тема 2 Діагностика конкурентного середовища підприємства

1. Види діагностики конкурентного середовища.
2. Етапи діагностики.
3. Діагностика і прогнозування перспективної конкурентної ситуації.

Питання для самоперевірки

1. Основні види діагностики конкурентного середовища.
2. Етапи діагностики.
3. Розрахунок ринкової частки.

Література: [1, с. 65; 4, с. 13; 6, с. 21; 10, с. 52, 110]

Тема 3 Оцінювання стратегічного протистояння підприємств-конкурентів

1. Визначення існуючих і потенційних конкурентів та аналіз показників їх діяльності.
2. Маркетинговий аналіз умов конкуренції в галузі.
3. Аналіз конкурентних стратегій на ринку.
4. Виявлення переваг і недоліків у діяльності конкурентів.

Питання для самоперевірки

1. Яким чином визначають конкурентів? Назвіть основні методи аналізу показників їх діяльності.
2. Назвіть основні умови конкуренції в галузі.
3. За якими принципами будується матриця взаємозв'язків в SWOT-аналізі?
4. Проаналізуйте матрицю можливостей підприємства та загроз діяльності.

Література: [4, с. 30]

Тема 4 Діагностика конкурентоспроможності підприємства та його продукції

1. Методи оцінювання конкурентоспроможності підприємства.
2. Методика оцінювання конкурентоспроможності продукції.

Питання для самоперевірки

1. Назвіть методи оцінювання конкурентноздатності підприємства.
2. Чим визначається конкурентноздатність товару?
3. Назвіть та охарактеризуйте методи діагностики конкурентноздатності продукції підприємства.

Література: [4, с. 44, 62; 6, с. 28, 37; 10, с. 134]

Тема 5 Діагностика майна і ринкова ціна підприємства

1. Стандарти оцінювання майна підприємства.
2. Основні етапи.
3. Методи оцінювання майна і ринкової ціни підприємства.

Питання для самоперевірки

1. Назвіть стандарти та правила оцінювання вартості майна.
2. Яких принципів необхідно дотримуватись при оцінюванні майна?
3. Охарактеризуйте методи оцінювання та діагностики майна підприємства.

Література: [3, с. 182; 4, с. 118; 6, с. 49; 12, с. 36]

Тема 6 Управлінська діагностика

1. Оцінка ефективності управління.
2. Методи діагностики системи управління.

Питання для самоперевірки

1. Які підходи розглядають при оцінці ефективності управління?
2. В чому полягає принцип методу “зустрічного” тестування?

Література: [4, с. 140; 6, с. 56; 16, с. 150; 17, с. 133]

Тема 7 Діагностика виробничого потенціалу підприємства

1. Узагальнюючі показники діагностики виробничого потенціалу підприємства.
2. Оцінка основних та оборотних фондів підприємства.
3. Значення ефективності використання трудового потенціалу.

Питання для самоперевірки

1. Які методи застосовують при оцінці вартості активів підприємства?
2. В чому полягає метод оцінки на основі регресивного моделювання.
3. Який метод застосовують для оцінки ефективності використання трудового потенціалу.

Література: [2, с. 196; 4, с. 156; 6, с. 44; 7, с. 86; 17, с. 102, 120]

Тема 8 Фінансова діагностика підприємства

1. Характеристика стану фінансової стійкості підприємства.
2. Комплексна оцінка стану підприємства.
3. Рейтингова оцінка стану підприємства.

Питання для самоперевірки

1. Які показники характеризують фінансову стійкість підприємства?
2. Які існують типи фінансових ситуацій.
3. Основні етапи комплексної оцінки стану підприємства.

4. Система показників, що використовується для рейтингової оцінки.

Література: [2, с. 201; 4, с. 190; 6, с. 63; 13, с. 45; 14, с. 15; 17, с. 113]

Тема 9 Діагностика економічної безпеки підприємства

1. Показники та індикатори економічної безпеки підприємства.

2. Класифікація та оцінка економічної безпеки.

3. Методика діагностики економічної безпеки підприємства.

Питання для самоперевірки

1. Назвіть основні джерела негативних впливів на економічну безпеку підприємства.

2. Як оцінюється рівень економічної безпеки підприємства?

3. З чого складаються витрати на захист економічної інформації?

Література: [4, с. 249; 6, с. 73]

Тема 10 Діагностика економічної культури підприємства

1. Фактори, що враховуються при діагностиці культури.

2. Основні напрямлення діагностики культури.

3. Оцінка ефективності використання кадрів управління.

Питання для самоперевірки

1. В чому полягає ефективність економічної культури?

2. Як проводиться діагностика економічної культури?

3. Які підходи використовують при оцінці професійного рівня кадрів управління.

Література: [4, с. 263; 6, с. 80; 15, с. 84, 205]

З ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПОТОЧНОГО ТА МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Модуль 1

1. Сутність та значення економічної діагностики.
2. Методика діагностики підприємства.
3. Основні показники, що використовуються при діагностиці діяльності підприємства.
4. Види діагностики конкурентного середовища.
5. Етапи діагностики.
6. Діагностика і прогнозування перспективної конкурентної ситуації.
7. Визначення існуючих і потенційних конкурентів та аналіз показників їх діяльності.
8. Маркетинговий аналіз умов конкуренції в галузі.
9. Аналіз конкурентних стратегій на ринку.
10. Виявлення переваг і недоліків у діяльності конкурентів.
11. Методи оцінювання конкурентоспроможності підприємства.
12. Методика оцінювання конкурентоспроможності продукції.
13. Стандарти оцінювання майна підприємства.
14. Основні етапи.
15. Методи оцінювання майна і ринкової ціни підприємства.

Модуль 2

1. Оцінка ефективності управління.
2. Методи діагностики системи управління.
3. Узагальнюючі показники діагностики виробничого потенціалу підприємства.
4. Оцінка основних та оборотних фондів підприємства.
5. Значення ефективності використання трудового потенціалу.
6. Характеристика стану фінансової стійкості підприємства.

7. Комплексна оцінка стану підприємства.
8. Рейтингова оцінка стану підприємства.
9. Показники та індикатори економічної безпеки підприємства.
10. Класифікація та оцінка економічної безпеки.
11. Методика діагностики економічної безпеки підприємства.
12. Фактори, що враховуються при діагностиці культури.
13. Основні напрями діагностики культури.
14. Оцінка ефективності використання кадрів управління.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Ансофф И. Стратегическое управление / Под ред. Л. И. Евенко: Пер. с англ. – М.: Экономика, 1989. – 360 с.
2. Бердникова Т.Б. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия: Учебное пособие. – М.: ИНФРА-М, 2001. – 215 с.
3. Бланк И.А. Управление активами. – К.: Ника-Центр, 2000 – 720 с.
4. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економічна діагностика: Навч. посіб. – Київ, Центр навчальної літератури, 2007. – 307 с.
5. Грачова Р. Як визначити реальний фінансово-майновий стан свого підприємства.//Дебет-Кредит. – 2000. - №34.
6. Євдокимова Н.М., Задорожна М.В. Економічна діагностика. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення. – К.:КНЕУ, 2005. – 110 с.
7. Зимин Н. Е., Солопова В. Н. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия. – М.: КОЛОС, 2007. – 384 с.
8. Зятковський І.В. Фінанси підприємств: Навч. посіб. для студ. екон. спец. вищ. навч. закл.. — К.: Кондор, 2003. — 364 с.
9. Кожанова Є. П., Отенко І. П. Економічний аналіз: Навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – Х.: Вид-во «ІНЖЕК», 2003. – 208 с.
10. Котлер Ф. Основы маркетинга: Пер. с англ. / Общ. ред. и вступ. ст. Е.М. Пеньковой. – М.: Прогресс, 2004. – 736 с.
11. Маркетинг: Учебник / А.Н. Романов, Ю.Ю. Корлюгов и др.; Под ред. А.Н. Романова. – М.:Банки и биржи, ЮНИТИ, 1996. – 560 с.:ил.
12. Оценка имущества и имущественных прав в Украине. Монография/ Н. Лебедь, А. Мендрул, В. Карцев; Под ред. Н. Лебедь. – К.: Принт-Експресс, 2002. – 688 с.

13. Рясних Є.Г. Основи фінансового менеджменту: Навчальний посібник. – К.: Скарби, 2003. – 238 с.
14. Савчук В.П. Финансовая диагностика и мониторинг деятельности предприятия. – К.: Издательский дом «Максимум», 2004. – 250 с.
15. Томилов В.В. Культура предпринимательства. – СПб: Издательство Ритер, 2000. – 368 с.: ил.
16. Управление организацией: Ученик / Под ред. А.Г. Поршнева, З.П.Румянцевой. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ИНФРА-М, 1998. – 669 с.
17. Швиданенко Г.О., Олексюк О.І. Сучасна технологія діагностики фінансово-економічної діяльності підприємства: Монографія. – К.: КНЕУ, 2002. – 192 с.

Методичні вказівки щодо самостійної роботи з вивчення навчальної дисципліни “Економічна діагностика” для студентів денної та заочної форм навчання зі спеціальності 7.050107 – “Економіка підприємства”

Укладач асист. Д. Б. Лозовик

Відповідальний за випуск зав. кафедри економіки О.І. Маслак

Підп. до др. _____ Формат 60x84 1/16. Папір тип. Друк ризографія.

Ум. друк. арк. _____ Наклад _____ прим. Зам. № _____. Безкоштовно.

Видавничий відділ КДПУ імені Михайла Остроградського
39614, м. Кременчук, вул. Першотравнева, 20